

Виходить у Львові щодня (крім неділі і гр. кат. суботи) о 5-й годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: у лавах Чарнецького в. 8.

Письма приймають ся лише франковані.

Рукописи звертають ся тільки на окреме жадання і за зложенем оплати поштової.

Рекламації незапечатані вільні від оплати поштової.

# НАРОДНА ЧАСОВИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

## Поучаюча полеміка.

(Дальше).

### Гадки о суспільній діяльності.

(Ідеальні жадання від суспільного діяча і доконче потрібні усліві для суспільної діяльності).

IV.

(Конець).

Услівя, потрібні до суспільної діяльності, можуть бути ще, як сказано, соціальні т. е. економічні і політичні. Економічних я не тикую, бо они лише посередно мають вплив на суспільну діяльність, т. е. о стілько, о скілько дають матеріальні засоби я. пр. на ширене освіту і т. п. В подібних случаях знов лише культурні і політичні обставини мають вплив на то, о скілько в суспільній роботі беруть участь люди богаті, заможні, або такі, що мусять заробляти на житі роботою, з котрої (в ідеальнім зміслі) для народу хіена мало.

Інша річ — політичні обставини, котрі залежать від тієї ступені свободи, з якої в даній державі може суспільність користати. Чоловік і суспільність мають право на свободу; але з другої сторони є держава а в ій власті, котру ми признаємо за потрібну (лише авархісти не признають держави і власті). Свобода і власті то два різні поняття, хоч можливі поруч себе. Свобода то право розпоряджати собою; але скоро чоловік находить ся в суспільності і в державі, то не може жадати, аби його свобода була безмежною самоволею. Хто ж каже,

що потрібна держава і власті, той каже тим самим, що держава (і суспільність) мають право розпоряджати ся другими людьми, як орудіями для отримання суспільних цілей. Вся задача теоретичної і практичної політики — найти належні відносини поміж свободою і властю, поміж чоловіком а суспільністю, як громадою поодиноких людей, що чують потребу свободи, з однієї сторони, — а поміж суспільністю, як цілістю, і її приналежністю до держави в єї властю, з другої сторони.

Практичну рецепту, для всіх добру, для уладження таких відносин, дати годі! В теорії треба критично до всего відносити ся, а на практиці треба числити ся з даними обставинами. Ні свободи ні власті не можна боготворити. Не для свободи і власті живе чоловік, тільки свобода і власті живе для чоловіка. Моя свобода основує ся на тім самім принципі, що й чужа свобода. Істноване власті то соціальна потреба. Так питане, які повинні бути політичні усліві суспільної діяльності, — се питане зводить ся на те, які повинні бути взаємні відносини чоловіка, суспільності і держави, взаємні відносини свободи і власті, руху і порядку.

### Замітки „Буковини“.

Справу взаємних відносин чоловіка, суспільності і держави обіцює Н. Карава розібрати в іншій книжці і нас то, як він ту справу розбере, поки-що менше обходить. Свої політичні відносини в Австро-Угорщині ми знаємо досить добре, а може й дуже добре, бо о тім говорить ся і пише ся в нас найбільше. Відносини наші держави і до сусідів менше-більше розуміє

кождий інтелігентний Русин, знає їх добре сторони, а ще ліпше їх злі сторони — і ради їх поправити. На то маємо своїх політиків і свою ріжнородну політику.

Але от що у нас люди менше розуміють, або ж зовсім не розуміють, то услівя успішності політичної і взагалі суспільної діяльності в самій суспільності. Внутрішні услівя, то, як сказано, доконче потрібні примети самих діятелів; а внішні услівя, то культурний розвій народу, про котрий Н. Карава каже, що він в першим услівем, аби була можлива сяк-так успішна і багата в наслідки суспільна (отже і політична) діяльність.

Нам о се й розходило ся в тій, може трохи й за довгій та чей не безкористні суперечці з п. Борковським. У нас так мало о тім говорить ся, майже зборонюють доторкати ся хиб нашої суспільності, що від часу до часу не поширокодить поспорити на тім полі. Позбутися політики, звістно, годі; але постаратися у себе, в своєму народі, о то, щоби з політики був більший хосен, як доси є, можна. І не лише можна, а доконче потрібно. Всі бачимо і плачимо так часто над тим, що нам одна і друга: третя акція політична не вдає ся; всі шукаємо причини того і находимо в правителстві, в Поляках, Волохах і т. д. Не можна заперечити, що тих причин нема — они є! — але ми відтак по невдачі все думаємо і робимо так як би бажали переконати і поправити противників своїх. Хоч бажане се безпечно похвалиться, — та що з того, коли ми его ніколи не побачимо сповненим, а що найменче наш вплив на сповнене сего бажання буде зовсім незначний!

## ШПІГУН.

(Повість Джемса Ф. Купера).

(Дальше).

Крик погоні чуло все воїско, але лише ті зрозуміли приказ Лявтона, що зараз поза ним стояли і вже гнали ся за похатником. Прочі не знали чого від них жадають, а підпоручник питав як-раз одного із вояків, чи він чув приказ виразніше, коли якийсь чоловік одним скоком перескочив через гостинець. В тій же хвили крикнув Лявтон громким голосом, що залиував по цілій долині:

— Герве Бірч! Ловіть його живцем чи веживого!

П'ятьдесят пістолетів гукнуло нараз і кулі засвітили попри голову втікаючого похатника. Його вязлається розпушка і в хвили отрочення він крикнув:

— Гонять як звірину в лісі!

Жите і його вимоги стались ему тепер тягаром і вже хотів піддати ся своїм ворогам без опору.

Але голос природи вязав в нім верх. Коли-б его зловили, то він мав причину побоювати ся, що навіть не зроблять єму тієї честі, щоби його формально переслухували, лише таки зараз зрана на другий день повісіть. Він же був вже раз висуджений на смерть і лише сьмілою втечею спас ся від тієї судьби.

Коли так собі розважив і зачув недалекий вже тупіт коній, набрав від того нової

сили та став знову втікати від своїх ворогів як гонений олень. На щастє в тім місці, куди він біг, був якийсь старий мур і він ледви що ще мав на стілко часу, щоби своїми утомленими ногами перелізти через него, як вже й двайцять його ворогів добігло також до того муру. Але їх коні серед темноти не хотіли скакати через мур і за той час, коли їздці на них стали клясти та від упору коній зробив ся заколот, похатник міг на хвильку відотхнути.

Серце в нім било ся, вже не мав надії, що втече, коли до його уши долетів знову голос капітана Лявтона, котрий крикнув до своїх людей, щоби ему розступили ся.

Бго послухали а завзятий вояк розігнався до мура карієром, попер коня острогами і перескочив через перешкоду.

Тріумфуючий крик вояків переконав похатника аж надто о великій небезпечності. Він був зовсім змушені і гадав вже, що аж тепер прийде ему конець.

— Стійте, а ні, та смерть Вам буде! — роздав ся голос таки коло него.

Герве кинув оком в ту сторону, звідки поїс ся голос, і побачив що найдальше на два кроки від себе того чоловіка, котрого він найбільше бояв ся. При съвітлі звівід побачив він, що той підняв руку в гору і грозив єму шаблею. Страх, розпушка, змушені взялися його; він упав драгонови під ноги. Аж ось Лявтонів кінь спотикнув ся на похатника і кінь та їздець повалили ся нараз на землю.

В миг сока скопив ся Бірч знову на рівні ноги та держав вже в руці шаблю упавшого драгона. Месть то одна із найприродніших

людських пристрастей. Мало є люді, котрі ще нечули єї зрадливого голосу, а преці єсть і таких трохи, котрі знають, що милітє відплатити добрим за зло.

Лиш на малу хвильку злій дух взяв верх в груди похатника, коли він замахнувся шаблею — але й зараз упала она на землю коло безсильного вояка, а похатник щез поза якоюсь скалою.

— Ратуйте капітана Лявтона — крикнув Мазон, котрий прискочив з кільканадцяти своїми людьми. — Кількох з вас мусить зліти з коній і перешукати скали, бо той злодюга десь тут скован.

— Стійте! — крикнув капітан на все горло, підносячись лише з трудом. — Хто з вас злізе, пожие смерти! Тому, ходи сюди та поможи мені осідлати буданого.

Здивований поручник послухав мовчки, під час коли прочі драгони, не менше здивовані, остались на конях.

— Бою ся, чи Ви не тяжко покалічили ся — сказав Мазон з сочувством, коли вернули назад на гостинець.

— Щось так здає ся — відповів капітан, котому дуже трудно приходило ся говорити. — Я би лише хотів, щоби наш добрий доктор, той людський полатанко, був де під рукою, та по дивив ся на мої ребра.

— Сайт'рівс лишив ся коло капітана Сінгльтона у Вартоновім домі.

— Коли так, то там переночую, Тому. В таких воєнних часах звичайна чесність не має ніякого значення. Впрочім пригадуете собі добре, що старий панок показав ся дуже при-

Щож остає ся нам? Коли не можемо для нашої політики витворити поза нашим народом користних обставин, то очевидно мусимо їх витворювати в самім народі. Тут ми можемо мати вплив, можемо виховувати і вчити народ, як потрібно, і можемо справді дійти до якого результату. Виходить з того ся первістна наша рада висказана ще в числі 190-ім Буковини, рада, о котру п. Борковський спотикнув ся, що треба портуку наше ліхолітє шукати у власнім народі. А сей поратунок — то передовсім культурна робота.

От і конець суперечці! Ми свое сказали і „спасли душу свою“, а чи оно хоч декого переконає, хто у нас може вгадати?

## Вісти політичні.

З Відая доносять, що проводирі клубів правиці згодилися на то, що годі вже дозвалити на такі сцени, які діялися ві второк в палаті послів. Заразом завізано всіх послів, щоби під час засідання не виходили з палати.

Після Politik постановили полуничеві Славяни лиш під тим услідем голосувати за провізорию угодовою, коли їх жадання будуть уважлені. Та сама газета обговорюючи віркові авантюри в парламенті каже, що правиця, як видно, не є солідарна з собою, президія є зденеркована, а лівиця поступає збитою фалангю наперед. Після того не можна предвидіти, як то все скінчиться.

На вчерашньому засіданні закінчила ся остаточно справа обжаловання міністрів. Засідання тягнуло ся від 11 год. рано до 8 вечора, а обструкція поступала і дальше по своему. Зараз по виясненню президентом непорозуміння під час попередного засідання поставив пос. Яросевич внесене, щоби наради комісії легітимаційної були явні. Віцепрезидент Крамарж сказав ему на то, що його внесення не може піддати під голосування, бо палата вже перед тим ухвалила тайність нарад тої комісії. Оскільки внесено внесене пос. Страньского, доповняюче внесене пос. Вінковського, щоби комісія легітимаційна до 6 неділь предложила спровадження зі всіх протестів виборчих.

В дискусії над обжалованем міністрів залишили голос пос. Герольд а відтак генеральні бесідники Сильвестер і Мавнер. Остаточно внесено відкинено 161 голосами против 141.

З Константинополя доносять, що в та-

мошних добре поінформованих кругах кажуть, що вісті о зачіпновідпорнім союзі Болгарії з Туреччиною єсть зовсім безосновна, а турецька преса доказує, що преці і без того союза мусить бути якесь звязь межи Болгарією а Туреччиною вже для того, що Болгарія стоїть під верховною владою Туреччини.

Гостині царя і цариці в Кобурзі припиняють велике значене політичне і кажуть, що розходить ся о зближенні Росії до Англії.

## Н О В І

Львів дні 21-го жовтня 1897.

— Іменовання. Ц. к. висший Суд краєвий заіменував офіціялами канцелярійними в Х. класі ранги: ведучих книги грунтів: Якова Дуняка в Самборі для Самбора, Павла Пнячка в Тернополі для Нізволочиск, Йос. Ебнера в Станиславові для Станиславова, Йос. Мозоловського в Сянці для Сянока, Володислава Крушельницького в Коломії для Станиславова, Петра Збищевського в Мостицях для Мостицьк, Ігнатія Никодемовича в Бережанах для Бережан, Льва Веригу Височанського-Петруссевича в Підгайцях для Підгаєць, Мих. Казновського в Борщеві для Борщева, Никод. Збагеня в Городку для Городка, Мих. Цвенарського в Неремишлях для Неремишля, Віктора Шибильського в Ярославі для Ярослава, Фел. Сливинського в Заболотові для Заболотова, Івана Пельчинського в Бучачі для Бучача, Каз. Бема в Товмачі для Монастириськ, Франца Вовкіоновича в Зборові для Тернополя, Івана Свідзинського в Жовкві для Жовкви, ад'юнкта канцелярійного Ант. Ступницького в Сянці для Сянока, ведучого книги грунтів: Дмитра Денка в Городенці для Львова, Густава Ніаззу в Перемишили для Перемишли, Вас. Бригідера в Сокали для Бережан, ад'юнкта канцелярійного в Золочеві Мих. Микулина для Золочева, ведучого книги грунтів в Іщаці Сил. Де Льожа для висшого суду краєвого у Львові, Франца Ксавера Білоуса в Буску для Коломії, Еміля Альбіновського в Угнові для Угнова, Меч. Шумлянського в Обертині для Обертині, Мар. Авджеївського в Снятині для Львова, Каз. Малецького в Галичі для Неремишиля, Тому Гібша в Цешанові для Цешанова, Йос. Філяра в Ходорові для Стрия, Вац. Фіялка поручника 58 п. піх. в Станиславові для висшого суду краєвого у Львові, канцелістів судових: Юл. Ференцевича в Балигороді для Балигорода, Гевр. Герпа в Сянці для Сянока, Павла Мацукевича у Львові для Стрия, Ферда. Берначка

в Сянці для Ліська, Юл. Турка в Козовій для Козови, Івана Багана в Стрию для Стрия, Александра Пшибальського в Самборі для Самбора, Вас. Еліясеевича у Львові для Львова, Еміля Сима в Тисменици для Тисмениці, Стефа. Кобзейовича в Богородчанах для Богородчан, Теофіля Грочиковського у Львові для Львова, Володислава Щигельського в Галичі для Галича, Адольфа Якубовського в Заліщицях для Львова, Данила Карпака у Львові для Львова, Юл. Собка в Самборі для Стрия. (Д. б.)

— Ц. к. краєва Рада шкільна ухвалила між іншими на засіданні з дня 18 жовтня с. р.: Затвердити іменовані на духовних членів до ц. к. окружних рад шкільних: О. Йос. Ніскевича, адміністратора римо-кат. парохії в Станиславові до ц. к. окр. ради шкільної в Станиславові; о. дра Влас. Яшовського, професора університету у Львові до ц. к. окр. ради шкільної міської у Львові; о. Юл. Елинка до ц. к. окр. ради шкільної в Ліську; 2) затвердити вибір пп. бар. Адама Гороха в Винниках і Валер. Кшечуновича з Іричева Нового на представителів ради повітової до ц. к. окр. ради шкільної заміської у Львові; 3) визначити на представителя учительства до ц. к. окр. ради шкільної в Грибові Йос. Бобра управителя 5-кл. школи в Грибові; 4) іменувати суплатами в середніх школах: Казим. Миколаєвського в гімназії в Станиславові і Тад. Витвицького в школі реальній в Тернополі; 5) затвердити в учительстві в школах середніх: Фльор. Лозинського в гімназії в Іслі, Войт Блотницького в гімназії в Іслі, о. Мат. Чопора в гімназії в Ярославі, Ахст. Зубчевського в гімназії в Дрогобичі; 6) іменувати учителями в народних школах: Мар. Вейс молодшою учителькою 2 кл. школи в Олешічах старих, Мар. Кравдову молодшою учителькою 4-кл. школи жіночої в Галичі; 7) установити посаду осібного учителя ізраїльської реалії в 4-кл. школі жіночої в Станиславові від 1 вересня 1898 р.

— Краєвий варстат науковий для виробу забавок в Яворові. Курагорія того заведення оголосував справождання з першого року існування того варстата. Зі справождання виймавмо отсія деякі дані: Науковий варстат для виробу забавок в Яворові отворено провізорично дні 4 жовтня 1896 р. заходами яворівської ради міської, виділу повітового і Виділу краєвої, когти приєслав на свій кошт двох фахово уздібнених учителів. Місто Яворів зобовязало ся і доставило для варстата поміщення, съвітло і наливко. Виділ краєвий видав на ріжні погрібні помічні прилади у варстата 1152 зл. 50 кр. Задачю того варстата весь улішнити вироби забавок в місті і на передмістях, які там вже від віків існують, та виучувати охочих старших лю-

хильним для нашого корпуса. Хтож і души по при так добrego приятеля минув би его і не поступив до него.

— А я поведу войско до Фавр Корнерс; як би ми все там лишили ся, то настав би голод.

— То біда, якої би я не хотів дожити. Коли собі погадаю на то, що та стара панна уміє добре варити їсти, то маю з того не малу потіху, хоч прийде ся полежати двайцять чотири годин в постели.

— Ну, коли Ви ще можете думати о їді, то ще не так зло з Вами — відозвав ся молодий мужчина і розсміяв ся.

— Правду кажете. Коли перестану думати о їді, тогди вже моя смерть певна! — відповів капітан досить поважно.

— Капітане Лявтоне — промовив один підофіцер, що як раз підіхав до свого команда — тепер їдемо як-раз попри хату Бірча, того шпігуна. Чи би єї не спалити?

— Ні! — крикнув Лявтон таким голосом, що підофіцер аж перепудив ся; — хиба-ж ми які палії? А ви би так холоднокровно якусь хату з димом пустили? Нехай би хтось хоч би лише один камінь з сеї хати рушив, то рука єму застигне!

— Трясся єму! шепнув підпоручник від задної сторожі, котрого вже сон морив — видно, що в нашім капітані єсть ще жите, хоч лише що так дуже потовк ся!

Лявтон і Мазон іхали мовчкі дальше, а сей послідний роздумував о тій якісь дивній зміні, яка настала в его команда — від тієї хвили, коли він перевернув ся з конем, аж на-конець приїхали перед дім пана Вартона.

Войско поїхало дальше, а капітан і его

поручник злізли з коній та підішли поволі до дверей.

Полковник Вельмере цішов вже був до своєї кімнати, пан Вартон і его син замкнулися разом, а дами сиділи ще при столі і пили чай та живили і покрипляли лікаря від драгонів, коли він побачив, що один з его пацієнтів пішов спати, а другий заснув вже солідним сном.

Кілька пігань панни Пейтон отворили серце лікарів, котрій знав кожду людину з єї великої родини у Вірджінії, а навіть казав, що може бути, що вже і єї десь раз давніше видів.

Стара панна усміхнула ся, бо уважала то за неможливе, щоби колись в своїм житі виділа сего доктора і забула его оригінальну постать.

Під час коли ті обое розмавляли, сиділи обі сестри та хо і мовчали. Взагалі доктор говорив найбільше.

— Таки так, панно Пейтон, як Вам кажу, на плянтаціях Вашого брата лиш для того не добрі людем жити, що в тих полуничевих державах суть шадливі випари. Але що-до звірят, то —

— Господи, а се що? — крикнула панна Пейтон і аж кинула собою зі страху, коли зачула вистріли з пістолетів, тоді, коли стріляло за Бірчем.

— То щось такого, як коли-б воздух за-трася ся від якогось стріляння — сказав доктор, попиваючи спокійно чай. — Я би гадав, що то вертає відділ капітана Лявтона, як би я не знат, що він ніколи не уживає пістолетів, лише страшно надуживає шаблі!

— Господи змілуй ся! — сказала на то панна — чай же він не хоче нею когось капітити?

— Калічти? — повторив доктор борзо. Не, він таки відразу смерть робить — рубає на осліп — а я хоч би єму і не знати що говорив, то все надіро.

— Але капітан Лявтон то той ефіцір, котрого ми нині рано виділи, і певно інші приятели! — додала Фразес, коли побачила, що єї тета таки направду захурнала ся.

Стукане до дверей перепудило дами знову, лікар вхопив інстинктивно малу пілокчу, которую через цілій день носив при собі, в пустій надії, що може буде міг робити яку ампутацію, та успокоював дами, що буде їх боронити від всякої небезпечності.

Коли отворив двері, крикнув здивований:

— Капітан Лявтон! — побачивши, що капітан очевидно знемагає, бо его веде пошід руку єго поручник.

— Ах, Ви мої любі полатайку людський, то Ви? — Приходите саме впору оглянути моє трупа. Але Бога ради, киньте геть від себе ту прокляту пілку!

Мазон розповів кількома словами, якого рода єсть покалічене капітана, приготовлено борзо для него кімнату, доктор також дещо лагодив, а капітан мав тим часом спочити собі в гостинній кімнаті.

На столі стояло кілька полуничевих ще до-сить повних і опи звернули на себе увагу обох драгонів.

Панна Пейтон пригадала собі, що ті люди не єли сего дня більше, як ще лише рано при еї столі та попросила їх, щоби живили ся. Они не дали ся довго просити але присунули ся і стали пильно посягати. Та й капітан Лявтон не забував на сей важній обовязок, а коли доктор вернув, щоби єму сказати, що ком-

дий і хлопців, що покінчили народну школу, добре виробу ріжних забавок, аби тим способом збільшити почати на них, дистарчти мешканцям Яворівщини жерела доходу і бодай в часті вишерги з торгові заграницні вироби. По отвореню варстата зачисалося 28 учеників на перший курс науки і кільканадцять скінчило его з добром поступом. Показало ся, що наука в робленю забавок навіть досить тяжких не була для учеників несприступною, бо майже всі вже в другій місяці уміли так добре виробляти ріжні предмети, що заряд варстата міг їм вже платити дешо, а деякі з учеників дійшли до кінця року до такої вправи, що зарабляли денно 30 до 45 кр. За час від 1-го грудня 1896 до кінця серпня с. р. виплачено ученикам за забавки і вироблені предмети в краївого фонду 258 зр. 26 кр., а з новітного фонду 51 зр. 27 кр. За той час виробили ученики забавки і кілька предметів для школи за суму 442 зр. 44 кр., з того продано до склінів, або дано в розподіл купцям на суму 207 зр. 72 кр., а полишилося зарядови варстата до продажу товару ще на суму 234 зр. 72 кр., не вчисляючи в то невикінчених кількадесят предметів варстости понад сто кількадесят зр. Щоби захочити учеників, котрі окінчили курс і щоби їм дати можливість до дальшого веденя заробку дома, постарається заряд варстата і закупив помічні знаряддя на їх власність, а кошти їх покрив в часті з їх заробку. — З днем 3 серпня с. р. Виділ краєвий в порозумінні з краєвою комісією для справ промислових замінив варстат для забачок в Яворові з провізоричного в ділстні і зорганізував его в той спосіб, що покликані на куратора для того варстата гр. Шенцицького, управлюючим учителем іменував п. Навла Придаткевича, а адміністратором п. Андрія Маровича. В склад комітету військово яко представитель виділу новітного о. кримінанц Петро Левицький, а громада міста Яворова вибрала до комітету двох представителів: бурмістра п. Ферд. Паара і п. Ник. Масюка. — В сім році розпочала ся наука в школі дия 1 вересня. — Щодо поправлення забавок, як в місті так і на перед місцях, поробив заряд варстата дуже значні зміни, як що-до форми так і малюку.

— З Баку доносять, що сими днями запалила ся там вежа нафтова на однім передмістю. Цілі величезна площа представляється як одне огненне море. Чотири жерела, 23 закопів, доми і магазини спонзають огонь. На щастя ніхто з людей не утратив життя.

— Виділ Бурси імені съв. Онуфрія в Ярославі запрошує всіх Р. Т. членів на загальні збори, котрі відбудуться дні 28 жовтня (в че-

нагі вже готова на єго приняті, здивував ся немало, коли побачив, що тут діє ся.

— А Ви юте? — відозвався він счудуваний. — Капітане Лявтон, чи Ви шукаете собі смерті?

— Мені єї не конче забагає ся — відповів вояк — і якраз зробив я то, що потреба, щоби людеку машинерию удержати в руху.

Лікар невдоволений муркотів собі щось під носом, коли вів Мазона і капітана до їх комнаги.

За впливом Сари дісталася найліпша команда полковникові Вельмере. В посудині з масивного срібла стояв для него напітко на ніч; не брало ніякого збитку, ніякоти вигоди. Капітана Лявтона, що правда, приміщено також прилично, але далеко простійше.

Доктор Сайтгрівс вияв ся тепер оглядити єго покалічене. Але ледви що дотулив ся пацієнта, як той неспокійно відозвався:

— Сайтгрівс, зробіть мені ту ласку та положіть на бік ту проклиту пилку, а ні, то я возьму шаблю і буду боронити ся. Не можу дивити ся на Ваші ножі, бо в мені аж кров стигне.

— Ви, капітане, як на чоловіка, що виставляє своє життя, свої здорові члени на всілякі можливі небезпеки, якось дивно боїтесь так пожиточного інструменту.

— Нехай мене Бог криє від того, щоби я мав коли пізнати єго ужиточність! — сказав на то вояк.

— Ей, Ви би чей не погордили съвітлом науки та не відтрутили від себе поміч лікаря, лише для того, що отя пилка була би коначна!

— Розуміє ся, що я би так зробив.

— Як то?

твр) 1897 в домі руского пароха в Ярославі о годині 12-ї в полудне, а на случай браку комплекту на другі збори того самого дня о годині 2-ї в полудня з слідуючим порядком днівним: 1) Відчитання протоколу попередніх зборів. 2) Справоздання уступаючого виділу. 3) Вибір предсідателя, заступника предсідателя і нового виділу. 4) Внесення і інтерпеляцій.

— Страшне нещастя случило ся в Грембові, коло Тарнобжега. На пасовиску підпалила з зависті одна дівчина другу, коли та спала. Нещастна прокинулась в полуміні і почала вгікати. Інші діти, побачивши таку живу смолоскипу, злякались і повтікали. Доперва один селянин, що сушив сіно, підбіг до неї але вже в хвили, коли одіж на ній згоріла. Нещастна жергва сконала на місці.

— Грижа совісти. В Опаві віддала ся в руки суду 60-літна вдовиця Франціска Готвальд і признала ся, що перед 21 роками забила свого 80-літнього вітця таким способом, що зіпхнула его з печі, а єї муж добив его куснем дерева. При секції тіла відзначали були, що старець сам упав і забив ся. Муж єї не може бути погяблений до відвічальності, бо в 1888 році зовсім ся увязни.

— Невічайний рід божевільства. Nieuwe Rotterdam Courant доносить: Перед кількома днями ставив перед поліцаем на улиці якийсь порядно одягнений мужчина і зажадав, аби его увізено, бо він забив власну жінку і дитину. Заведений на поліцію відзначав, що зовсім ся Кароль Мілер, є годинникарем і має 32 роки. «Нині — відзначав він — серед роботи якийсь внутрішній голос казав мені підрізати ножем горло жінці і дитині. Інспектор поліції думав з разу, що має діло з піяном, але Мілер витягнув нараз з кишечка дві пари людських уши і сказав: „Тепер чей і повірите мені!“ Повідомлено о тім самого директора поліції, а сел удається безприволочно до мешкання обжаловуючого себе і пайшов або жінку і дитину без життя, з головами майже відтятими від туловища і з обтягами ушами. Мілер відзначав даліше, що в той сам спосіб забив вітця свого і матір та що в часі своїх подорожей по цілім съвіті женився чотирнадцять разів і всі нещастні жінки забивав в часі їх материнства. Все те відзначав він чванливо, наче б оповідав про які геройства, а все так притомно, що зовсім не виглядав на божевільного.

— Ніч в товаристві тигра. Головні місцевості на острові Джава, там, де не заложено

— Яби ніколи на то не пристав, щоби Ви мене ще за життя, доки можу боронити ся, краяли як печено! — сказав відважний драгон. — Але мене сон морить, подивіться ся, чи у мене поломані які ребра?

— Ні, не поломані.

— А може кілька яких інших костей?

— Також ні.

— Тому, будь так добрий та подай мені он той збанок.

— Кили напив ся, обернув ся до своїх товаришів задом і відозвався спокійно:

— Добропіч, Мазоне! Добра піч докторе!

Капітан Лявтон мав всяке поважання для лікарського знання і для зручності доктора, але й незвичайно сумнівався о пожиточності внутрішніх ліків для людского тіла. Говорив бувало, що з повними жолуджком, хоробрим серцем і в чистою совістю може чоловік всему съвітovi, та всему, що на нім страшного, ставити опір.

То друге дала ему природа, а щоби тамті дві річі удержати в порядку, робив дійстно, що лиш міг.

Лікар, що знав погляди свого пацієнта вже від давна, подивився на него з погрідливим сочувством, вложив свої фляшінки, котрі вже держав в руці, назад до шкіряного футерала, махнув тріумфуючо своєю пилкою і вийшов.

Мазон, котрій по тяжкім віддиху свого капітана пізнав, що капітан і так би не чув єго желаня доброї ночі, пішов чим скоріше попросити ся з дамами, а відтак сів на коня і пустив ся здоганити корпус, котрій пішов вже був наперед.

(Дальше буде).

ще зелініх доріг, получені знаменито із собою дорогами. Для обезпеки подорожніх, особливо Европейців, котрі задля великої спеки в день звикли по найбільше подорожувати в нічних годинах, побудовано відповідно до тих доріг, відступах на одну англійську мілю, доми безпечності. За кождим таким домом є уладжена лапка на тигрів, що повставає з ліківратою, пість до вісім метрів глубокої ями. „В дорові із Самара до Амбаранії, кріпостної місцевості на са-мії середині острова“, оповідає один подорожник, „по цілонічній томлячій їзді верхом, дістався я досвіта до одного домка безпечності, що стояв біля одного села на узгірю. Заким вступивши до середини, роздав ся відразу голосний крик поза домом; я удав ся чим скоріше туди і побачив всіх сторожів безпечності, як серед страшного крику, в переляканими лицями обступили одну отверту ями, а на єї дні побачив я великого тигра і одного Джаванина. В вузкім просторі ями сиділи они недвижимо один попри другім. За моєю радою принесли сейчас з дому кріпку сіть і закинули тигрови на голову і кадов, а тимчасом спущено до ями драбину і кликано на Джаванина, щоби вилазив. Однакож бідачко не рушав ся навіть, лише здеревілій витрішив широко перелякані очі на свого страшного сусіда, так що доперна силою добуто его на верх. Коли з перестражу отяминився, оповів нам, що вечером перед тим вийшов із свого села відвідати свою любку, котра мешкала зараз недалеко дому безпечності. В темряві відай збив ся він з дороги і попав на місце за домом, де почайло стратив почву під ногами і провалив ся на якийсь мягкий предмет. По зашаху пізnav на свій превеликий страх тигра. Ale звірюка була рівно ж перестражена тягаром, що упав її на голову, бо ані не рухнула ся з місця. Так провели чоловік і звір неповорушило, один тісно коло другого, цілу ніч. Колодії хвилі надіяв ся він, що тигр кине ся на него і розшарпає его; вінци не міг зовсім мислити. Коли сторожка приготовила з рогожі для цілковито знесиленого молодця постіль і він зняв з голови своє накризalo, побачили ми на превелике здивоване, що довге волосе ледви двайцятілтого чоловіка наслідком смертельної тревоги побіліло як сніг“.

— Портрет пок. єпископа Йоана Снігуровського, хорошу хромолітографію, викінчену дуже коропю з захованою цілковитою подібності, можна набути в редакції „Ірапора“ в Перешибі, Ціна 1 зр.

## ТЕЛЕГРАФИ.

Білград 21 жовтня. Утворене нового кабінету поручив король Джорджевичі.

Вісбаден 21 жовтня. Вчера по полуничні приїхав тут цар; стріча з цісарем Вільгельмом була незвичайно сердечна.

## Надіслане.

### Всілякі купони

і вильосовані вартістні напери  
виплачує

без потрученя провізії і коштів

### Контора виміни

ц. к. упр. галиц. акц. Банку гіпотечного  
Контора виміни і відділ депозитовий перевезений до льокалю партерового в будинку банківському.

Водолічиче заведене і пансіон  
„КІСЕЛЬКА“ у Львові

відкритий цілій рік.

Ново уряджений дім в заведенню заохомленому у всікі можливі вигоди.

Др. Адам Ковальский.

За редакцію відповідає: Адам Креховецький.

**Мужчини**

При ослабленю мужеским, мій  
п. к. упр. гальвано-електрич-  
ний апарат, для власного у-  
житку з добрим усніком.  
Лікарські поручення. Проспект  
в конверті в марках 20 кр.  
І. Аггенфельд,  
Віден, IX., Türkennstrasse 4.

<b>4<sup>3</sup>/<sub>4</sub> кільо кави</b>
netto вільно від порта за посл. платою або за попередним при- сланем гроппий. Під гарантією
39 найліпший товар.
Африк. Мока перлова . . вр. 4·75
Сантос дуже добра . . " 4·90
Куба велена найліпша . . " 5·18
Цейлон ясно-вел. найліп. " 6·35
Золота Ява жовта найліп. " 6·30
Пері кава знамен. сильна " 6·45
Арабска Мока дд. аромат. " 7·10
Цінники і тарифа плюза даром.
ETTLINGER & COMP. HAMBURG.

**Бюро дневників і оголошень**  
**Л. Пльона**  
**у Львові**  
 улиця Кароля Людвика число 9.  
 приймає  
 абонамент на всі дневники  
 по цінах оригінальних.

**Бюро дневників і оголошень**  
**Л. Пльона**  
**у Львові**  
 улиця Кароля Людвика ч. 9.  
 приймає  
 абонамент на всі дневники  
 по цінах оригінальних.

# **С. Кельсон у Відни**

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльо-  
 сетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.—  
 Збірники на воду. — Комплектні урядження купелеві. —  
 Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури  
 ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

**Заступники для Галичини і Буковини**

**ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.**

На жадане висилає ся каталоги.

**Бюро дневників і оголошень *Л. Пльона* у Львові**  
 улиця Кароля Людвика число 9, приймає  
 абонамент на всі дневники по цінах оригінальних.